به نام خدا

دانشکده مهندسی کامپیوتر درس هوش محاسباتی دکتر ناصر مزینی

تمرین سری چهارم

دستیار آموزشی: ریحانه شاهر خیان

تاریخ تحویل: ۱۴۰۳/۰۹/۲۳

نكات تكميلى:

- ۱. پاسخ سؤالات را بهصورت کامل در یک فایل PDF و کدهای سؤالات در فرمت ipynb. (همراه با خروجی سلولهای نوتبوک) در یک فایل فشرده به شکل HW4_StudentID.zip قرار داده و تا زمان تعیین شده بارگذاری نمایید.
- ۲. در مجموع تمام پروژهها، ۴۸ + ۷۲ ساعت تاخیر در ارسال پاسخها مجاز است و پس از آن به ازای هر
   روز تاخیر ۱۰ درصد از نمره کسر می گردد.
- ۳. چنانچه دانشجویی پروژه را زودتر از موعد ارسال کند و ۷۵ درصد از نمره را کسب کند، تا سقف ۲۴ ساعت به ساعات مجاز تاخیر دانشجو اضافه می گردد.
  - ۴. حداکثر تأخیر برای ارسال هر تمرین ۵ روز میباشد و بعد از ۵ روز امکان ارسال وجود ندارد.
- 4. لازم به ذکر است توضیح کدها و نتایج حاصله باید در فایل PDF آورده شوند و از کد بدون گزارش نمره کسر می شود.
  - ⁹. ارزیابی تمرین بر اساس صحیح بودن راهحل، گزارش کامل و دقیق است.
  - ۷. تمرینها باید بهصورت انفرادی انجام شوند و حل گروهی تمرین مجاز نیست.
  - ٨. لطفاً براى انجام تمرين زمان مناسب اختصاص دهيد و انجام آن را به روزهاى پاياني موكول نكنيد.
    - ۹. سؤالات خود را میتوانید در گروه مربوطه مطرح نمایید.

سؤال ١:

یک شبکه هاپفیلد پیادهسازی کنید که بتواند الگوهای زیر را به خاطر بسپارد: (۲۵ نمره)

$$X1 = [-1, -1, 1, -1, 1, -1, -1, 1]$$

 $X2 = [-1, -1, -1, -1, -1, 1, -1, -1]$
 $X3 = [-1, 1, 1, -1, -1, 1, -1, 1]$

- a. بررسى كنيد آيا الگوهاى فوق براى شبكه هاپفيلد پايدار هستند يا خير.
- b. قابلیت شبکه را در بازیابی الگوهای ورودی نویزی بررسی کنید. برای این منظور، الگوهای نویزی زیر که نمونههای تغییر یافتهای از الگوهای اصلی هستند، تعریف شدهاند:

$$X1n = [1, -1, 1, -1, 1, -1, -1, 1]$$

 $X2n = [1, 1, -1, -1, -1, 1, -1, -1]$
 $X3n = [1, 1, 1, -1, 1, 1, -1, 1]$

در اینجا:

X1n شامل یک بیت خطا است.

X2n و X3n هر کدام دارای دو بیت خطا هستند.

الگوهای نویزی را به شبکه وارد کنید و عملیات بهروزرسانی را تا رسیدن به یک نقطه پایدار ادامه دهید.

آيا تمام الگوها به الگوهاي اصلي خود همگرا شدهاند؟

سؤال ۲:

توضیح دهید که چگونه تابع انرژی در شبکه هاپفیلد محدود است و همواره به یک حداقل محلی همگرا می شود. همچنین نشان دهید که در هر بهروزرسانی ناهمزمان (asynchronous update)، انرژی شبکه یا کاهش می یابد یا بدون تغییر باقی می ماند. (۲۰ نمره)

سؤال ۳:

شبکههای هاپفیلد، شبکههای کوهونن، و پرسپترونهای چندلایه (MLP) را در زمینه طبقهبندی ارقام دستنویس مقایسه کنید. توضیح دهید که چگونه هر یک از این شبکهها میتوانند برای تشخیص الگو در تصاویر رقمی به کار گرفته شوند. همچنین تفاوتهای روشهای آموزشی، قابلیت ذخیره و بازیابی الگو، توانایی تعمیم، و

کارایی محاسباتی آنها را تحلیل کنید. در نهایت، نقاط قوت و ضعف هر روش را در حل این مسئله بررسی کنید. (۱۵ نمره)

سؤال ۴:

در این سؤال هدف این است که با استفاده از قانون یادگیری هب (Hebbian)، یک شبکه هاپفیلد را آموزش دهید. برای انجام این تمرین، به نوتبوک پیوست مراجعه کرده و بخشهای خواسته شده را تکمیل کنید. (۴۰ نمره)

موفق باشید.